

1018

בבית הדין להגבלים עסקיים
בבית המשפט המחוזי בירושלים

בפני: כב' השופט י' עדיאל - המשנה לאב"ד
גב' ו. לוסטנהויז - חברה
מר שלום פוריס - חבר

העוררת: אדמירל ספנות והשקעות בע"מ

נגד

המשיבים: 1. הממונה על הגבלים עסקיים

2. ס.כ.ו קאר השקעות (1992) בע"מ

3. ס.ק. נסקא בע"מ

4. מספנות ישראל בע"מ (בפירוק זמני)

פסק-דין

1. פסק דין זה מתייחס לשאלת ההוצאות בלבד וזאת לאחר שהעוררת חזרה בה מהערר, המשיבים 2 ו-3 ויתרו על הוצאותיהם, המשיב 4 ביקש עוד קודם לכן לשחרר אותו מחובתו להתייצב בערר (לאחר שבקשת הפירוק נגד המשיבה מס' 4 נמחקה), ואף לא הגיש מצידו כתבי טענות כלשהם לבית הדין. נותרה איפוא רק דרישתו של המשיב מס' 1 - הממונה על הגבלים העסקיים - לפסיקת הוצאות לטובתו.

2. המשיב מס' 1 (להלן - המשיב) השאיר את פסיקת ההוצאות לשיקול דעת בית הדין, אך עם זאת פרט בתגובתו מספר שיקולים שיש

בהם, לדעתו, כדי להצדיק פסיקת הוצאות משמעותית כנגד העוררת.

העוררת, כאמור, חזרה בה מעררה ולא שינתה את עמדתה גם לאחר שהמשיב הודיע כי הוא עומד על פסיקת ההוצאות. לפיכך, לא נותר לנו אלא להתייחס לשאלת ההוצאות המגיעות, אם בכלל, למשיב.

3. המשיב מעלה בתגובתו מספר שיקולים בתמיכה לעמדתו: לטענתו של המשיב הערר הינו קנטרני וטורדני, הוא הוגש ללא כל הצדקה, לעוררת כלל לא היה מעמד להגיש את הערר, וכל עניינה בערר לא היה אלא נסיונה לגרום לביטול ההחלטה על פיה ימכרו מספנות ישראל למשיבות 2 ו-3, עניין אשר כשלעצמו אין בו כדי להקנות לה מעמד לתקוף את החלטת הממונה על פי חוק ההגבלים העסקיים. מעבר לכך העוררת לא טרחה אפילו לצרף תצהיר לתמיכה בעררה. לטענת המשיב, עם קבלת הערר פנה נציגו לב"כ העוררת וביקש ממנה לשקול את משיכתו של הערר תוך שהוא מציין את טיבו הקנטרני והבלתי-מבוסס, אך הוא לא נענה. לפיכך, נאלץ המשיב להקדיש זמן, מאמץ ומשאבים להכנת תשובתו לבית הדין ותשובה כזו אכן הוגשה על ידו לבית הדין ביום 11.4.95.

4. העוררת טוענת, לעומת זאת, כי משהחליטה לחזור בה מעררה מן הראוי היה שהמשיב יאות לוותר על הוצאות, כפי שעשה גם ב"כ המשיבים 2 ו-3. היא מזכירה בהקשר זה את הנחייתו של כב' סגן הרשם (כתוארו אז) השופט גילון, לפיה: "טוב יעשו באי כח בעלי הדין, כאשר אחד מהם מבקש ביטול של הליך התלוי ועומד בפני בית משפט, אם יגיעו בעצמם - ואם יהיה צורך בכך ישכנעו את מרשיהם - להסכם בעניין ויתור הדדי על הוצאות ושכר טרחה"

(ע"א 517/81 בלד נ' ארגון נכי צה"ל, פ"ד מ(1) 53, 55).

לגופו של עניין טוענת העוררת כי העובדה שהקונטקסט להגשת הערר היה תחרות בין העוררת לבין המשיבות 2 ו-3 על רכישת המשיבה מס' 4, אינה הופכת את הגשת הערר לבלתי לגיטימית או קנטרנית וטרדנית, כפי שטוען המשיב. לטענתה, שגה הממונה בהערכתו את השלכות המיזוג ותוצאותיו על מצב התחרות והפגיעה בציבור, בפרט לאור הספק באשר ליכולת המשיבות מס' 2 ו-3 לקיים את פעולת המשיבה מס' 4 כעסק חי. בנוסף מציינת העוררת בתשובתה מספר טענות פרוצדורליות עליהן נסמך הערר: הטענה הראשונה היא כי החלטת הממונה ניתנה בלא שהוגשה הודעת מיזוג על ידי המשיבה מס' 4 כנדרש בסעיף 20א לחוק ומבלי שאושרה על ידי המפרק הזמני של מספנות ישראל, הוא הכנ"ר. השניה - כי ההחלטה ניתנה תוך יום אחד בלבד ממועד הגשת הודעות המיזוג על ידי המשיבות 2 ו-3 ובאופן שהממונה לא יכול היה לאפשר קיום והשלמת כל הליכי הבדיקה וההערכה הנחוצים לשם גיבוש עמדתו. הטענה השלישית היא כי הממונה לא יכול היה ליתן הסכמתו כל עוד לא ניתן למיזוג אישורו של בית המשפט המחוזי בירושלים שתחת פיקוחו התנהלו הליכי הפירוק של המשיבה מס' 4. כמו כן הועלו טענות נוספות.

5. כאשר צד שפתח בהליך משפטי, חוזר בו מאותו הליך לאחר שהצד האחר הגיש כתבי טענות והשקיע זמן, מאמץ ואמצעים לשם ביסוס הגנתו או התנגדותו לאותו הליך, כי אז זכאי הצד האחר האמור לפסיקת הוצאותיו גם בלא שיצביע על טעמים מיוחדים.

במקרה שבפנינו, עררה של העוררת בוסס בעיקרו על הטענה כי: "טעה הממונה במתן הסכמתו למיזוג באשר להערכתו את השלכות המיזוג ותוצאותיו מבחינת דיני התחרות והפגיעה בציבור - נוכח אמות המידה המהותיות המופיעות בסעיף

21(א) לחוק. במיוחד יצויין, בהקשר זה, הספק הרב באשר ליכולת המשיבות מס' 2 ו-3 לקיים את פעילות המשיבה מס' 4 כ'עסק חי' בהבדל מן העוררת".

כאמור, זו היתה טענתה העיקרית של העוררת, אך טענה שכזו לא ניתן לטעון בלא להניח ביסודה תשתית עובדתית הנדרשת לצורך הוכחתה. על פי תקנה 18 לתקנות ההגבלים העסקיים (סדרי דין בבית הדין בערעור), תשמ"ט-1988, על העוררת לצרף לעררה תצהיר לשם ביסוס טענותיה. מקובלת עלינו טענת המשיב כי במקרה הנוכחי הדרישה לצירוף תצהיר אינה בגדר דרישה טכנית בלבד. משהעלתה העוררת על ראש טענותיה את החשש לפגיעה בתחרות או לפגיעה בציבור, כמפורט בסעיף 21(א) לחוק ההגבלים, ומשתלטה חשש זה בעיקר "בספק הרב באשר ליכולת המשיבות מס' 2 ו-3 לקיים את פעילות המשיבה מס' 4 כעסק חי בהבדל מן העוררת", לא רשאית היתה העוררת להשאיר טענה זו תלויה על בלימה ולא יכולה היתה שלא להניח בתצהיר, אם לא בחוות דעת כלכליות וכיוצא בזה, את התשתית העובדתית הנדרשת להוכחת טיעון זה. גם אם נניח, לטובתה של העוררת, כי היה בדעתה להשלים בשלב מאוחר יותר לפחות חלק מהתשתית העובדתית החסרה, הרי שגם כך לא ניתן היה להגיש את הערר ללא שמץ של ביסוס עובדתי. הצורה בה הוגש הערר אכן תומכת בטענת המשיב כי מלכתחילה היה מדובר בערר טורדני שלא נועד אלא לעכב את ההליכים לאישור מכירתה של המשיבה מס' 4 למשיבות מס' 2 ו-3, ועל כל פנים, על פניו אין בו ממש.

טוענת העוררת כי אי צירוף התצהיר נבע מקוצר זמן ומהעובדה שהערר הוגש ביום האחרון להגשתו על פי התקנות. אולם גם לאחר הגשת הערר (שהוגש ביום 12 מרס '95) וגם לאחר הגשת תשובות

המשיבים, לא ביקשה העוררת לצרף תצהיר לעררה עד להגשת הבקשה למחיקת הערר ביום 5 ביוני '94. עובדה זו מלמדת על כך שבשום שלב לא היה בידי המבקשת לסמוך את עררה על תשתית עובדתית של ממש. היא מבחינתה הסתפקה ב"זריקת ערר" על מנת שבהמשך הדברים תשקול ותחליט אם להמשיך ב"משחק" בהתאם להתפתחויות ובינתיים הכניסה את המשיב להוצאות ולטרחת שווא, דבר שלא ייעשה.

איננו רואים לנכון, בנסיבותיו של תיק זה, ומשהשאלה העומדת לדיון הינה שאלת ההוצאות בלבד, להכנס לדיון בשאלת ה"מעמד" שהיא שאלה נכבדה אשר טרם זכתה לליבון מלא על ידי בית דין זה או על ידי בית המשפט העליון.

6. כפי שציינו לעיל, משיכת הערר כשלעצמה מזכה את המשיב בהוצאות, גם ללא טעם מיוחד.

בנסיבות הענין הראה המשיב טעם מספיק לפסיקת הוצאות של ממש.

אנו מחייבים את העוררת בתשלום הוצאותיו ושכ"ט עו"ד של המשיב מס' 1 בסכום כולל של 10,000 ש"ח.

ניתן היום, 17.9.95, בהעדר הצדדים.

המזכירות תעביר העתק מפסק הדין לצדדים.

מר שלום בוריס

גב' ו' לוסטהויז

י' עדיאל, שופט

חבר

חברה

המשנה לאב"ד

בית המשפט המחוזי בירושלים

אנו מאשר

שהעתק זה נכון ומתאים למקור

מזכיר ראש

תאריך